

VÝŽIVA ROSTLIN A HNOJENÍ PŮDY

Zkušenosti ze Šrůtkova ekohospodářství

Obsah živin v půdě byl vždy a stále je považován za jeden z prvků úrodnosti půdy. Přesto občas v souvislosti s ekologickým zemědělstvím zazní názor, že ekologičtí zemědělci nemusí hnojit vůbec. O výživu rostlin se přece nějakým způsobem postará příroda sama.

Před téměř 20 lety publikovala jedna nejméně známá německá univerzita názor, že potřebu živin pro rostliny nahradí plně jejich uvolňování při zvětvávání hornin – což může platit jen pro rostliny ve volné přírodě, ale nikoliv pro zemědělské plodiny, které mají jiné poslání. Samozřejmě, že šířitelé těchto názorů nenesou bezprostřední dů-

sledky svých omylů. Dopad je i v důvěryhodnosti celého systému. Krátkodobě je možné udělat chybu a nehnojit. Ale ekologické hospodaření má být trvalou perspektivní formou hospodaření. A proto nelze souhlasit s názorem, že nám na stabilitě růstu hektarových výnosů nezáleží. Stagnace je vždy rizikem a obvykle přechází v úpadek. Ostatně to samé platí o užitočnosti hospodářských zvířat.

Pšenice – výnos 4 tuny

120 kg N (dusík), 44 kg P₂O₅ (oxid fosforečný), 92 kg K₂O (oxid draselný), 24 kg CaO (oxid vápenatý), 16 kg MgO (oxid hořečnatý)

Hrách – výnos 3 tuny

189 kg N, 51 kg P₂O₅, 135 kg K₂O, 93 kg CaO, 18 kg MgO

Brambory – výnos 30 tun

150 kg N, 54 kg P₂O₅, 249 kg K₂O, 99 kg CaO, 36 kg MgO

Pokud má ekologické zemědělství v konkurenčním prostředí dobře plnit své poslání, musí vytvářet optimální podmínky i do budoucna. Nejlepší propagací vidím ve vzešlé tendenci produktivnosti ekologických ploch. Ti, kdož pracují v zemědělských provozech, stejně jako poradci, výzkumníci i vzdělávací střediska si musí uvědomovat, že chyby v oblasti výživy a hnojení mohou nastartovat proces opačný.

Několik základních myšlenek

1) Každou sklizni se z půdy odčerpává značné množství živin. Jejich veliký podíl se exportuje formou finálních produktů mimo farmu. A to definitivně. Pro ilustraci a přesvědčivost uvádím pár konkrétních příkladů odběru živin z půdy při uvedených hektarových výnosech (viz rámeček). Každý rok se tedy odebírá značné množství těchto živin, které jsou v půdě v přijatelné formě.

2) Živiny v přijatelné formě představují jen určitý podíl z celkové půdní zásoby. Tento podíl lze některými opatřeními zvyšovat, ale těž nesprávnými opatřeními snižovat.

3) Platí zákon minima. T o znamená, že výnos limituje faktor, který je v minimu.

4) pH půdy má vliv na rozvoj mikroedafonu i na dostupnost živin rostlinám.

5) Existuje funkční závislost mezi živinami do půdy dodanými v hnojivech a přijmem živin rostlinami. Přitom působí především faktory ekologické. ➡

Ekologické zemědělství v hledáčku tvůrců

Ekologické zemědělství je spojeno s šetrným přístupem a úctou k přírodě. Nezničená pole a rozkvetlé louky, které si člověk v této souvislosti představí, nás téměř samy vybízejí k záznamu prostřednictvím filmu či fotografie. Přehlídku těch nejlepších snímků ekologického zemědělství každoročně hostí Uherské Hradiště, kde se odehrává festival Týká se to také tebe.

Nejlepším snímkem zachycujícím ekologické zemědělství se v roce 2015 stala fotografie Lenky Poláčkové z Rychnova nad Kněžnou. Zvláštní cenu PRO-BIO Svazu na Festivalu týká se to také tebe získal její snímek nazvaný Sklizeno před bouří. „Fotografie vznikla u nás na Uhřínově,“ prozradila Lenka Poláčková a dodala, že zachycuje okamžik, kdy jsou nervy napnuté, zda bude zemědělec rychlejší než přírodní živěl. „Moc ráda fotím západy slunce a mračka, když se blíží bouřka. To se mi povedlo i u vítězné fotografie. Není nad ten krásný pocit, když vidíme, že se blíží déšť a my stihneme dosušit a zabalit seno. To potom fotoaparát nesmí chybět, abych zachytila naši odvedenou práci a to, jak sblazené seno zdobí přírodu. Pro fotografa je daleko krásnější fotit krajinu, třeba s balíky sena, než zničené hektary úrodné půdy, aby na jejich místě vyrostly další a další továrny na výrobu automobilů,“ říká fotografa. Fotografování krajiny je jejím velkým koníčkem. Ačkoliv fotografuje teprve tři roky, má ve své databázi okolo třicet snímků krajiny i mnoho záběrů zachycujících

lásku mezi krávou a teletem. Fotí totiž denodenně, neboť podhorská příroda nabízí mnoho krásného a opravdového. Vztah k zemědělství je v rodině autorky stejně intenzivní jako k umělecké tvorbě. Na jedné straně zemědělci, kteří provozují ekologickou farmu v Orlických horách, která se soustředí na výpas a údržbu krajiny v CHKO. Jsou členy Regionálního centra PRO-BIO Litomyšl. „K farmaření nás dovedl manželův otec, který nám ukázal, jak na to, i jak osvobozující je péče o krajinu a o zvířata. Moji výhru v soutěži TSTTT v kategorii ekozemědělství dodnes be-

ru jako poděkování pro něj,“ uvedla oceněná. Ovšem nejen zemědělská praxe je pro Lenku Poláčkovou inspirací. Umělecká tvorba jí doprovází po celý život. Její otec totiž tři desítky let soutěží na stejnojmenném festivalu jako filmař. Jeho doménou jsou dokumenty, a to i časosběrné. A právě otec přiměl začínající vášnivou fotografa, aby se do soutěže přihlásila.

Pokud čas od času hledíte na ekologické zemědělství skrz hledáček, můžete tak činit pravidelně a cíleně a své fotografie na jaře přihlásit do fotosoutěže konané v rámci festivalu Týká se to také tebe, který má více než čtyřicetiletou tradici.

(syh)

